

Н. М. Кравцова, О. Д. Придаток

ЧАСТИНА
1

УКРАЇНСЬКА МОВА БУКВАР

1

Видавництво

«Підручники
і посібники»

УДК 811.161.2(075.2)
К 77

Підручник розроблено відповідно до Типової освітньої програми
колективу авторів під керівництвом О. Я. Савченко

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ МОН України від 06.07.2018 р. № 734)

**Видано за рахунок державних коштів
Продаж заборонено**

Умовні позначення

— мовно-логічні ігри

— із джерел народної мудрості

— дослідження мовних явищ

виплив

— слово з буквою, яка не
вивчалася

— тексти для дітей, які вміють
читати

— творче завдання

Кравцова Н.
К 77 Українська мова. Буквар : підруч. для 1 кл. закладів загальної
середньої освіти. У 2 ч. Ч. 1 / Н. Кравцова, О. Придаток. —
Тернопіль : Підручники і посібники, 2018. — 96 с.
ISBN 978-966-07-3220-9

УДК 811.161.2(075.2)

ISBN 978-966-07-3220-9

© Кравцова Н. М., Придаток О. Д., 2018
© Видавництво "Підручники і посібники", оригінал-макет, 2018

Сонячний вересень.

Ми — учнівство першого класу!

Привітна усмішка першої вчительки або першого вчителя. Світла класна кімната. Ось наша перша книжка. Тепер ми впевнено мандруємо у Країну знань.

Лісова галявина

Хто? Що?

Гра «Утвори пару»

ЦУЦИК

Цуцик, цуцик — куций хвіст,
він цукерки гарно їсть.
Як на задні лапки стане —
дуже високо дістане.
З'їм одну цукерку сам,
другу цуцику віддам.

Андрій М'ястківський

У гості до казки

Хто це? Що це?

КОЛОСОК

Жили собі двоє мишенят — Круть та Верть і півник Голосисте Горлечко. Мишенята було тільки й знають, що танцюють та співають. А півник удосвіта встане, всіх піснею збудить та й до роботи береться. Ото якось підмітав у дворі та й знайшов пшеничний колосок...

(Продовж казку)

Описуємо предмети

Яке? Яка? Який? Які?

Яке?

Яка?

Який?

Які?

УПІЙМАЙ КОЛІР

Кульбабка тиха при стежині
жовтіється сама собі.
А у волошки очі сині,
а в неба очі голубі.
Зелені клени стали колом
побіля нашого двора,
а ген за тихим жовтим полем
червоне сонце догора.

Євгенія Горєва

Тварини

Що робить? Що роблять?

КОЖУХ

Ягідки ведмідь збирав
і кожух свій розірвав,
від образи заревів,
на старий пеньок присів.
Шовкопряд приніс дві нитки,
їжачок — дві голки швидко,
стратили* чимало сили,
та гуртом кожух зашили.
І пішов ласун бокатий
в кошик ягоди збирати.

Петро Король

---

*Стратили — витратили.

Цирк

Речення

ЦИРК

В цирку діти
зліва, справа...
На арені
йде вистава:
на жердині
ворон криче,
на конячці
півень скаче,
леви, тигри
там і тут,
виганцює
верблюду,
песик їде
на ведмеді,
мавпа —
на велосипеді,
у слона
удав на спині,
кішка ходить
по драбині,
на сопілці
грає кіт...
Цирк — живий
казковий світ!

Микола Возіянов

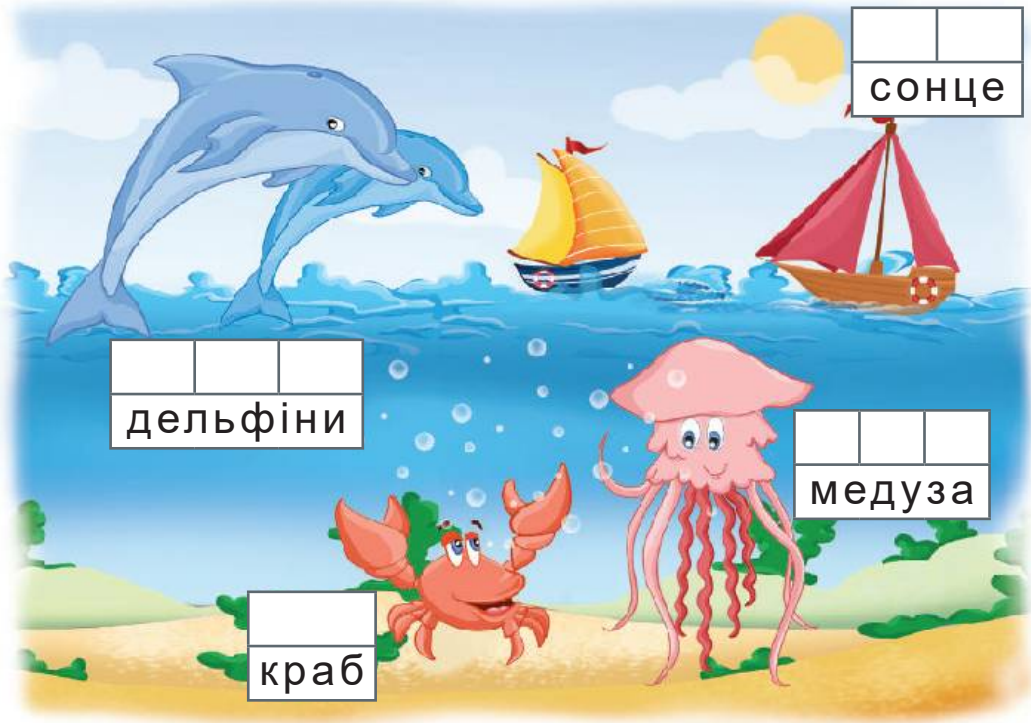

Море

Поділ слів на склади

МОРЕ

(уривок)

Таємниця у нім чимало,
таємниці немалі...

Море хвилі розгойдало,
а на хвилях — кораблі.

Плаває медуза-соня,
краб їй шепче: «Не журись...»

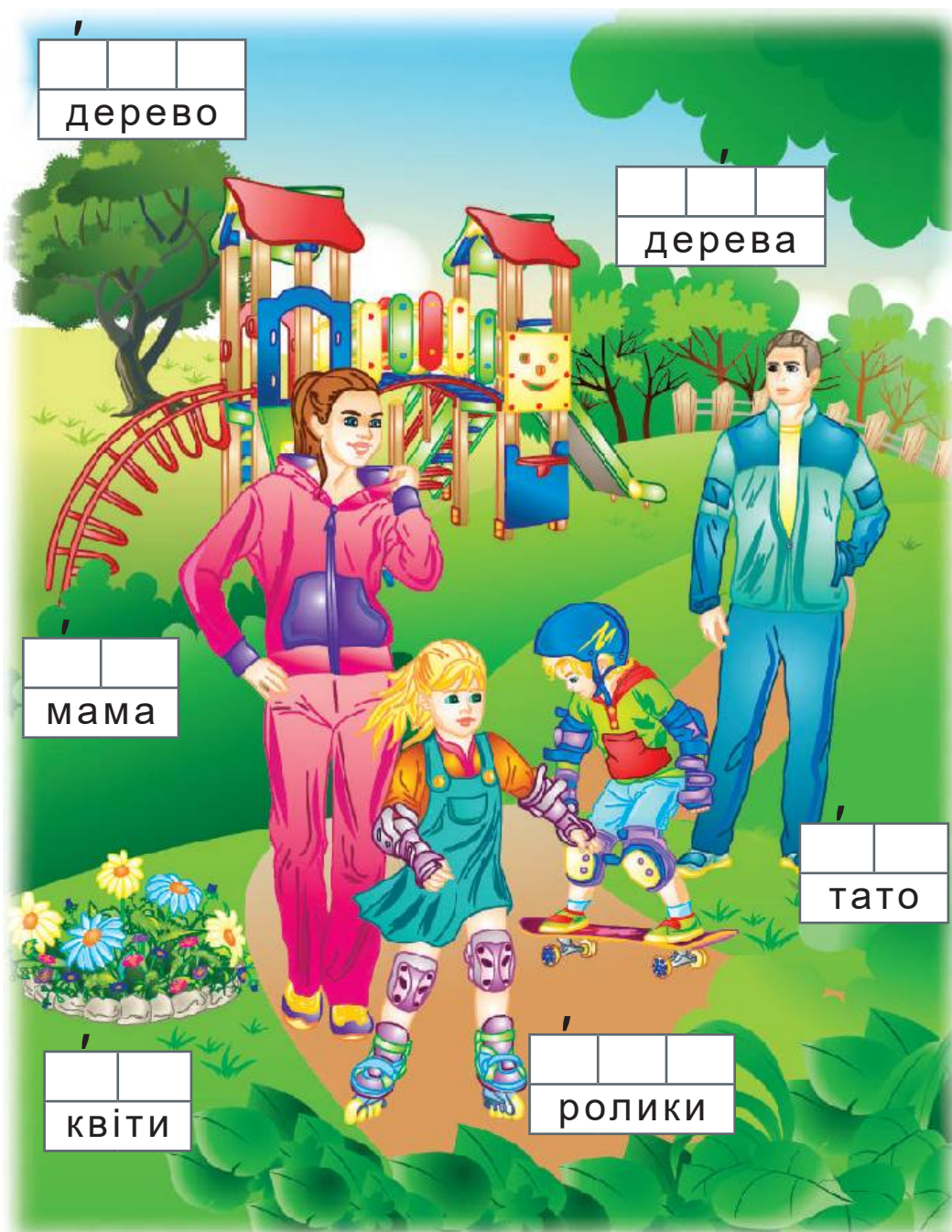
А дельфіни рибу гонять,
срібні спини блись та блись...

Наталка Поклад

Ігровий майданчик

Наголос. Наголошений склад

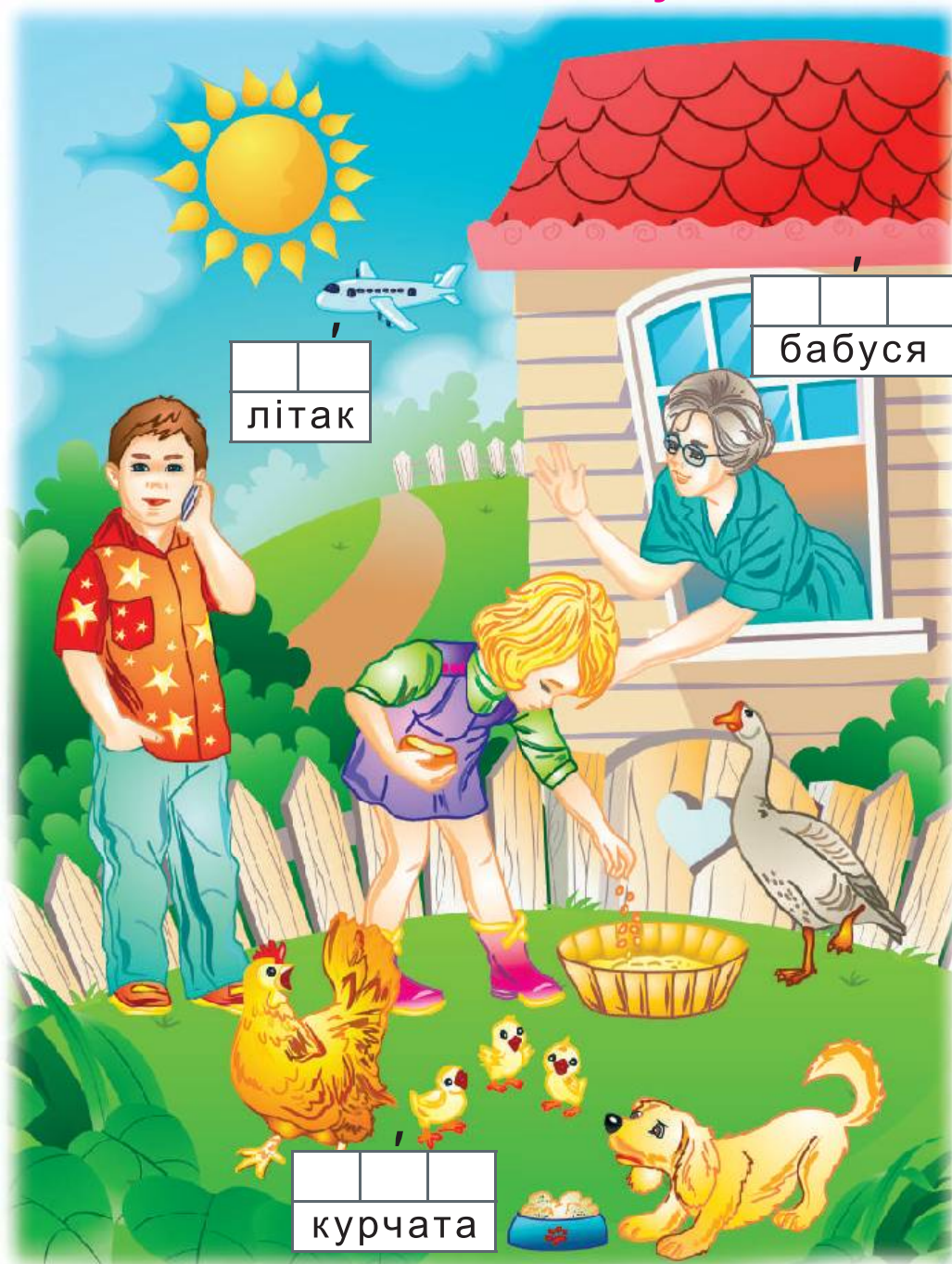
ЛІЧИЛКА

Раз — метелик. Два — жучок.
Три — невтомний павучок.
А чотири — бабка спритна.
П'ять — то сонечко привітне.
Шість — потішний світлячок.
Сім — то джмелик-дивачок.
Вісім — бджілка-трудівниця.
Дев'ять — мушка-танцівниця.
Десять — коник-стрибунець.
Тут лічилочці кінець!

Леся Вознюк

Сільське подвір'я

Мовні й немовні звуки

ЩО ЧУЄ ЗАЙЧИК

Соловейко: тьох-тьох-тьох.

Кошенятко: няв-няв-няв.

Поросятко: рох-рох-рох,

а собачка: гав-гав-гав...

У кущах зайко зітхає,

все мовчить і слуха.

В нього голосу немає,

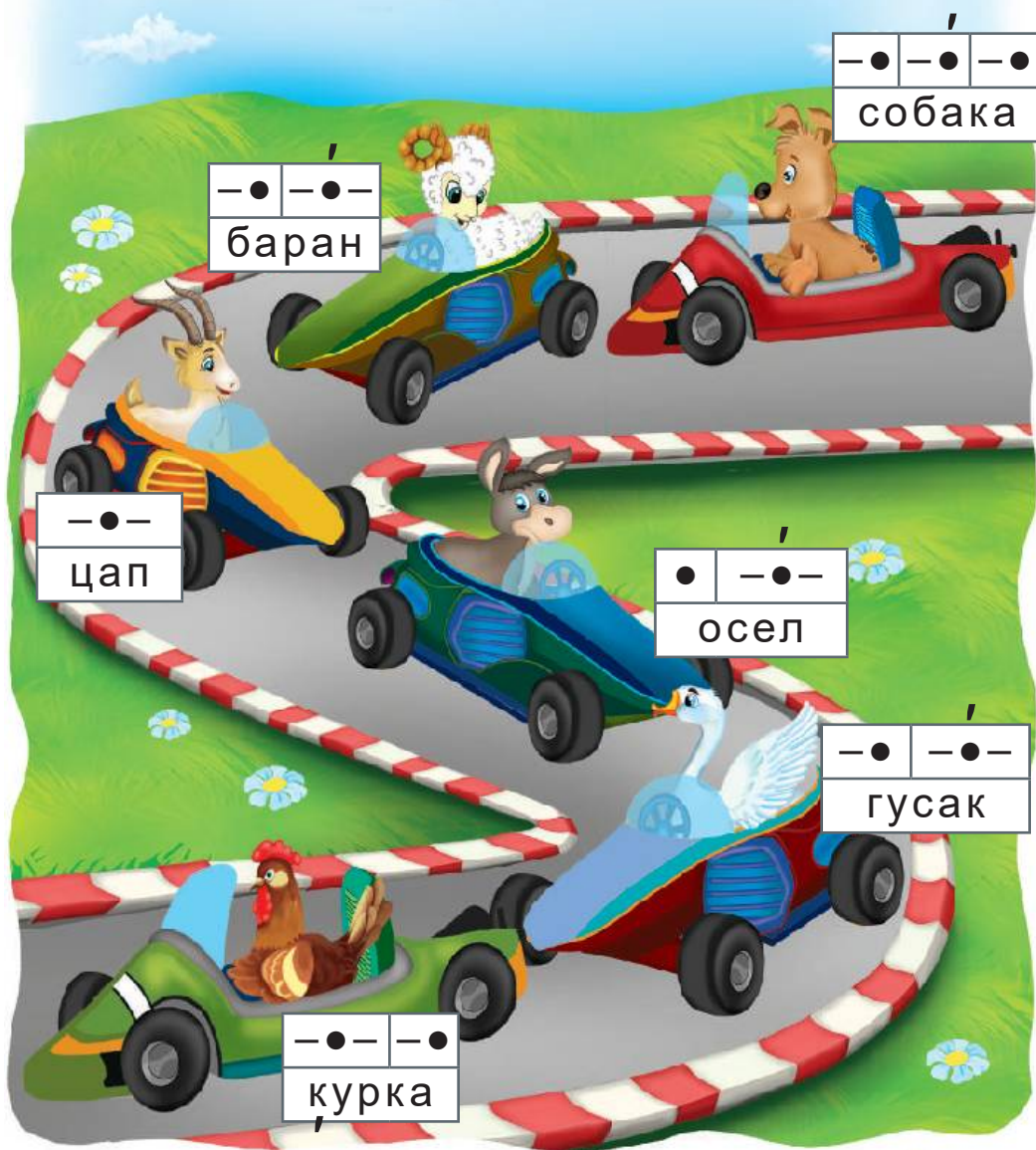
зате довгі вуха.

Ігор Січовик

Картинг

Голосні та приголосні звуки

*Картинг — це перегони на картах (невеликих гоночних автомобілях з відкритими колесами).

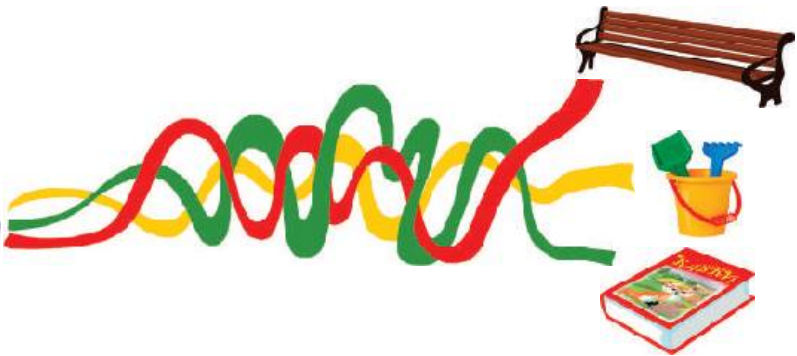

Пішохідний перехід
простелився слід у слід.
Пригальмуйте тут, машини,
перехід цей для людини.

Оксана Радушинська

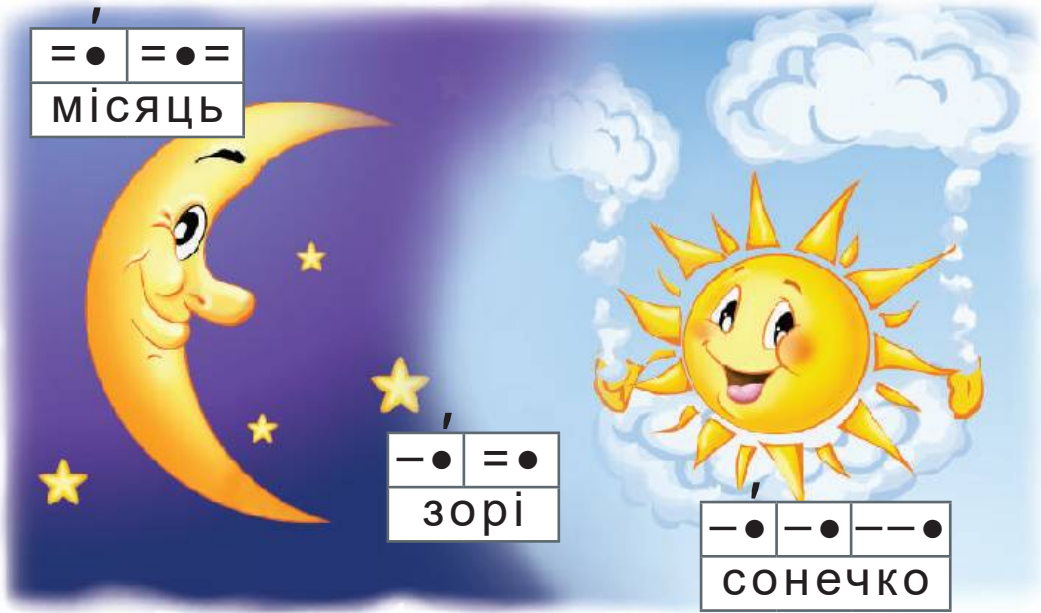
Гра «Вибери дорогу до навчання»

Парк розваг

Тверді та м'які приголосні

ПІЖМУРКИ

Як виходить Сонечко,
 Місяць геть тікає,
 і його до вечора
 Сонечко шукає.
 А коли вже змориться
 і спочить лягає,
 Місяць в небо випливе
 й Сонечка шукає.
 Сонечко із Місяцем
 бігають по світу, —
 цілий вік у піжмурки
 граються, мов діти.

Григорій Усач

